

**POVINNOSŤ ODSÚDENÉHO NAHRADIŤ ŠTÁTU VYPLATENÚ ODMENU A NÁHRADU
USTANOVENÉMU OBHAJCOVI**

Ustanovenia § 555 ods. 1 písm. c) a § 558 ods. 2 Trestného poriadku napriek ich zneniu evokujúcemu opak nijako nebránia ani nevylučujú možnosť zisťovania nielen aktuálnych majetkových pomerov odsúdeného v čase prijímania rozhodnutia, ale aj skúmanie perspektívy týchto pomerov v budúcnosti. Ak je na základe zistených skutkových okolností dostatočne opodstatnené domnievať sa, že odsúdený v racionálne akceptovateľnom období bude vzhľadom na svoje schopnosti a možnosti disponovať majetkom, ktorým by finančne pokryl nároky štátu voči nemu ako povinnému, povaha veci nebráni tomu, aby o povinnosti uhradiť tento nárok príslušný súd rozhodol aj v čase, keď aktuálna situácia povinného – odsúdeného okamžitú náhradu z jeho strany neumožňuje.

Ústavný súd tak považoval za spravodlivé, že pokiaľ sťažovateľ bude mať k dispozícii potrebné finančné prostriedky, dôjde k žadanému výkonu rozhodnutia, a ak nie, rozhodnutie v konečnom dôsledku vykonané nebude. Od tejto spravodlivosti potom možno odvodiť ústavnú konformitu napadnutého rozhodnutia a vylúčiť porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

(Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 348/2023 z 15. júna 2023)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **J. P.** proti uzneseniam Okresného súdu Trnava č. k. 2T/75/2009 zo 17. júna 2022 a 8. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. októbra 2022, doplnenou 20. októbra 2022, domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2T/75/2009 zo 17. júna 2002 a z 8. septembra 2022. Navrhuje rozhodnutie z 8. septembra 2022 zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Súčasne požaduje priznať mu primerané finančné zadostučinenie.

2. V rámci ústavnej sťažnosti sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením č. k. 2T/75/2009-532 zo 17. júna 2022 okresný súd vyššou súdnou úradníčkou podľa § 555 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rozhodol o povinnosti sťažovateľa nahradiť štátu okresným súdom priznanú a vyplatenú odmenu a náhradu hotových výdavkov sťažovateľovi ustanovenému obhajcovi v sume 341,89 eur.

4. Proti tomuto rozhodnutiu vyššej súdnej úradníčky okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú samosudca okresného súdu uznesením č. k. 2T/75/2009-539 z 8. septembra 2022 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nie dôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ porušenie ním označeného základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie napadnutými rozhodnutiami okresného súdu nachádza v tom, že konajúci súd neskúmal jeho majetkové pomery, ktoré podľa jeho názoru odôvodňovali priznanie mu bezplatnej obhajoby, ale skúmal to, či si svoju zlú finančnú situáciu ne/zavinil sám. Takýto postup považuje za rozporný s § 558 ods. 2 Trestného poriadku. Podľa názoru sťažovateľa z označeného ustanovenia vyplýva pre konajúci súd povinnosť zistiť, či majetkové pomery v čase rozhodovania odôvodňujú priznanie práva na bezplatnú obhajobu, a nie to, či si zlú finančnú situáciu zavinil sám.

6. V rámci doplnenia ústavnej sťažnosti sťažovateľ podporil svoju argumentáciu o skutočnosť, že ten istý okresný súd mu v inom trestnom konaní (sp. zn. 3T/72/2019) ustanovil opatrením z 3. októbra 2022 obhajcu práve z dôvodu, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami okresného súdu č. k. 2T/75/2009 zo 17. júna 2002 a z 8. septembra 2022 o povinnosti sťažovateľa nahradiť štátu jemu ustanovenému obhajcovi priznanú a vyplatenú odmenu a náhradu hotových výdavkov, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v rozpore s príslušnou zákonnou úpravou a nedostatočným skúmaním majetkových pomerov sťažovateľa.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu č. k. 2T/75/2009-532 zo 17. júna 2022

8. Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením vyššej súdnej úradníčky okresného súdu ústavný súd uvádza, že jeho preskúmaniu bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorého obsahom je pravidlo, že sťažovateľ má

právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, ktorých porušenie namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

9. Vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu zo 17. júna 2022 bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ využil a o ktorom okresný súd uznesením samosudcu č. k. 2T/72/2009-539 z 8. septembra 2022 aj rozhodol.

10. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu zo 17. júna 2022 odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu č. k. 2T/75/2009-539 z 8. septembra 2022

11. V súlade so svojou stabilnou judikatúrou ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, v ktorých obsahu nie je zásadná odlišnosť (IV. ÚS 195/07), môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka (strany) konania na súdnu ochranu, resp. jeho právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. II. ÚS 56/05, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 23. 9. 1997 Robins proti Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska).

12. V prípadoch, keď sťažovatelia namietajú porušenie svojich ústavou, resp. dohovorom garantovaných práv rozhodnutím všeobecného súdu týkajúcim sa náhrady trov konania, je však ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre zdržanlivý, vychádzajúc z toho, že problematika trov konania má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, a preto k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o trovách konania pristupuje iba výnimočne (porovnaj m. m. IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, IV. ÚS 583/2018). To však ale neznamená, že takýmito rozhodnutiami by nemohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľov. Otázka náhrady trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu len vtedy, pokiaľ by bol v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu zo strany všeobecného súdu obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémneho rozporu s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prepíateho formalizmu), či celkom nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia. Takýto postup všeobecného súdu nemôže byť tolerovaný, lebo predstavuje v konečnom dôsledku zásah do základného práva účastníka (III. ÚS 634/2015).

13. Potrebné je tiež pripomenúť, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01). Úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť jednotlivca pred skutkovými a právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Arbitrárne rozhodnutie všeobecných súdov znamená najmä (i) extrémny nesúlad právnych záverov s vykonanými skutkovými a právnymi zisteniami, (ii) interpretáciu, ktorá je v extrémnom nesúlade s obsahom právnej praxe, (iii) nerešpektovanie kogentnej normy (interpretáciu), ktorá je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, ako aj (iv) hodnotenie dôkazov vykonaných bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery (I. ÚS 413/2018).

14. Z obsahu napadnutého rozhodnutia samosudcu okresného súdu vyplýva, že tento sa s unesením vyššej súdnej úradníčky v plnom rozsahu stotožnil. Ústavný súd preto pri preskúmaní uznesenia samosudcu vychádzal aj z obsahu rozhodnutia vydaného vyššou súdnou úradníčkou v predmetnom konaní, a to v súlade so svojím ustáleným právnym názorom, podľa ktorého odôvodnenia prvostupňového a druhostupňového rozhodnutia nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože tieto rozhodnutia z hľadiska ich predmetu tvoria jeden celok. Taktiež v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pri zamietnutí odvolania (tu sťažnosti) sa odvolací súd (v danej veci nadriadený samosudca) môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (aktuálne vyššej súdnej úradníčky) (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 – 60). Uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového, ako aj druhostupňového), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

15. Vychádzajúc z obsahu oboch rozhodnutí, ústavný súd nemohol akceptovať kľúčový argument sťažovateľa, že okresný súd nezisťoval a neskúmal jeho majetkové pomery, ale že sa sústredil iba na to, či si svoju zlú finančnú situáciu sťažovateľ nezavinil sám. Z odôvodnenia rozhodnutia zo 17. júna 2022 vyplýva, že okresný súd (vyššia súdna úradníčka) v dostatočnom rozsahu obstaral podklady pre svoje rozhodnutie v danej veci, keď k majetkovým pomerom sťažovateľa vykonal lustrácie v dostupných registroch a vyžiadal správy od príslušných orgánov a inštitúcií, z ktorých vyplynulo, že sťažovateľ nebol v príslušnom období vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie ani mu neboli vyplácané žiadne dávky a z evidencie bol vyradený z dôvodu nespolupráce. Takisto v relevantnom čase nedostal príspevok v rámci aktívnych opatrení na trhu práce, nepoberal dávku v hmotnej núdzi ani príspevky k dávke a štátne sociálne dávky či peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Rovnako nedostal ani peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla ani opatrovateľský príspevok. Okresný súd zistil, že sťažovateľ nepoberal

žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou a nebol držiteľom a ani vlastníkom motorového vozidla. Sťažovateľ podľa zistení okresného súdu v danom čase nebol vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni však vyplynulo, že v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov bol od 6. júna 2022 pracovne zaradený. Okresný súd zároveň pripomenul, že výzva na preukázanie majetkových pomerov bola sťažovateľovi doručená fikciou doručenia podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku, čo vyústilo do súdom konštatovanej skutočnosti, že sťažovateľ sám konajúcemu súdu žiadnym spôsobom nepreukázal svoje majetkové pomery.

16. Z uvedenej rekapitulácie podľa ústavného súdu vyplýva, že dokazovanie vo vzťahu k zisteniu majetkových pomerov sťažovateľa zo strany okresného súdu je možné bez akýchkoľvek pochybností považovať za adekvátne potrebám rozhodnutia o predmete konania. Avšak vzhľadom na výsledok tohto dokazovania sa oprávnene vynára otázka, či výrok rozhodnutia o povinnosti sťažovateľa nahradiť štátu vyplatenú odmenu a náhradu hotových výdavkov ustanovenému obhajcovi nie je v antagonickom vzťahu k uvedeným zisteniam okresného súdu, pretože *prima facie* sa to ako takým môže javiť. Práve táto okolnosť bola podľa názoru ústavného súdu impulzom, ktorý viedol sťažovateľa k podaniu ústavnej sťažnosti napriek tomu, že ho takto explicitne neformuloval.

17. Vyššia súdna úradníčka však pripomenula, že pri zvažovaní majetkových pomerov odsúdeného (sťažovateľa) na účel priznania nároku na bezplatnú obhajobu alebo obhajobu za zníženú náhradu nemožno bez ďalšieho vychádzať len z toho, či vlastní nehnuteľný alebo hnuteľný majetok. Vždy je podľa nej potrebné posúdiť komplexne všetky okolnosti a zistiť, či možno od odsúdeného (sťažovateľa) vyplatenú odmenu a náhradu ustanovenému obhajcovi spravodlivo požadovať. Práve túto okolnosť pri rozhodnutí vyššia súdna úradníčka akcentovala, keď vyhodnotila, že sťažovateľ sám subjektívne zavinil, že je bez primeraného príjmu, ktorý by inak objektívne mohol dosiahnuť. Zvýraznila, že sťažovateľ nebol v tom čase hmotne odkázaný na pomoc štátu v dôsledku nepriaznivej sociálnej alebo zdravotnej situácie a z toho dôvodu prijala rozhodnutie o uložení povinnosti sťažovateľa nahradiť štátu ustanovenému obhajcovi vyplatenú finančnú sumu.

18. V rozhodnutí zo 17. júna 2022 vyššia súdna úradníčka, ale predovšetkým samosudca v uznesení z 8. septembra 2022 zároveň sťažovateľa upovedomili, že v prípade, ak neuhradí uznesením uložené trovy trestného konania, okresný súd má povinnosť postúpiť túto súdnu pohľadávku na vymáhanie justičnej pokladnici. Podľa § 4 ods. 11 zákona č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vymáhaní súdnych pohľadávok“), justičná pokladnica môže na písomnú žiadosť povinného, ktorý nemôže svoj dlh riadne a včas plniť, uzavrieť s povinným písomnú dohodu o splátkach alebo o odklade platenia. V dohode o splátkach alebo o odklade platenia sa povinný zaviazá zaplatiť súdnu pohľadávku naraz vtedy, ak nezaplatí niektorú splátku včas alebo ak sa zlepšia jeho ekonomické alebo sociálne pomery.

19. Z hľadiska sťažovateľom tvrdenej zjavnej rozpornosti postupov a rozhodnutí okresného súdu je potrebné uviesť nasledovné.

20. Podľa § 555 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ak bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu vyplatenú odmenu a náhradu ustanovenému obhajcovi... ak nemá nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú náhradu...

21. Podľa § 558 ods. 2 Trestného poriadku pred rozhodnutím o povinnosti na náhradu trov trestného konania podľa § 555 ods. 1 písm. c) treba zistiť, či nie sú splnené podmienky na bezplatnú obhajobu... obhajobu za zníženú náhradu....

22. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že dôvodom prípadného neuloženia povinnosti nahradiť trovy obhajoby je to, že odsúdený má nárok na bezplatnú obhajobu alebo obhajobu za zníženú náhradu. Trestný poriadok pritom nestanovuje, aké sú podmienky nároku na bezplatnú obhajobu a je na zvážení a rozhodnutí príslušného súdu, aby túto otázku v okolnostiach tej-ktorej konkrétnej veci vyriešil. Podstatným pritom je, že § 555 ods. 1 písm. c) a § 558 ods. 2 Trestného poriadku napriek ich zneniu evokujúcemu opak nijako nebránia ani nevylučujú možnosť zisťovania nielen aktuálnych majetkových pomerov odsúdeného v čase prijímania rozhodnutia, ale aj skúmanie perspektívy týchto pomerov v budúcnosti. Inak povedané, ak je na základe zistených skutkových okolností dostatočne opodstatnené domnievať sa, že odsúdený (sťažovateľ) v racionálne akceptovateľnom období bude vzhľadom na svoje schopnosti a možnosti disponovať majetkom, ktorým by finančne pokryl nároky štátu voči nemu ako povinnému, spravodlivosť nebráni tomu, aby o povinnosti uhradiť tento nárok príslušný súd rozhodol aj v čase, keď aktuálna situácia povinného – odsúdeného okamžitú náhradu z jeho strany neumožňuje. Nie je preto dôvod na to, aby rozhodovanie o povinnosti nahradiť štátu trovy obhajoby bolo zúžené na stav nemajetnosti tak, ako to prezentuje sťažovateľ. Uvedený záver, že v tomto prípade sťažovateľa prichádzalo do úvahy zohľadnenie nielen jeho súčasného príjmového a majetkového stavu, ktorý mu neumožňoval nahradiť štátu trovy zastúpenia obhajcom, ale aj budúcej potencionalnej možnosti sťažovateľa, možno v danej veci oprieť o tú skutkovú okolnosť (vyplývajúcu z odôvodnenia uznesenia zo 17. júna 2022), že sťažovateľ bol v ústave na výkon väzby zaradený do práce, a teda nemožno vylúčiť, že bude dosahovať príjem, ktorý mu umožní uloženú povinnosť splniť.

23. Takáto úvaha je zjavne akceptovateľná aj z dôvodu, že proti sťažovateľovi priznaná náhrada je osobitnou – súdnou pohľadávkou podľa § 2 písm. a) zákona o vymáhaní súdnych pohľadávok. Tento zákon oproti iným pohľadávkam stanovuje osobitné spôsoby upustenia od vymáhania, ktorých podstatou je sťažovateľom tvrdená nemajetnosť. Podľa § 4 ods. 4 tohto zákona možno upustiť od vymáhania pohľadávok, pri ktorých je pravdepodobné, že výťažok, ktorý by sa dosiahol, nepostačí ani na krytie nákladov spojených s jej vymáhaním; je zrejmé, že majetok povinného nepostačí ani na čiastočné uspokojenie pohľadávky a najmenej v období troch rokov idúcich za sebou sa bezvýsledne vedie výkon rozhodnutia. Možnosť upustenia od vymáhania súdnej pohľadávky je priestorom na zohľadnenie tvrdenej nemajetnosti a zároveň okolnosťou, ktorá z ústavného pohľadu legitimizuje úvahu o tom, že možno zvážiť aj potencialitu možného príjmu sťažovateľa.

24. Nie bezvýznamná je teda skutočnosť, že v danom prípade výkon napadnutého rozhodnutia bude záležať od možnosti sťažovateľa. Ústavný súd považoval za spravodlivé, že pokiaľ sťažovateľ bude mať k dispozícii potrebné finančné prostriedky, dôjde k žiadanému výkonu

rozhodnutia, a ak nie, rozhodnutie v konečnom dôsledku vykonané nebude. Od tejto spravodlivosti potom možno odvodiť ústavnú konformitu napadnutého rozhodnutia.

25. S prihliadnutím na uvedené možno vylúčiť porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

26. Nad rámec uvedeného ústavný súd pre úplnosť uvádza, že napriek tomu, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa nevyhodnotil ako opodstatnenú, považuje za nutné obom rozhodnutiam okresného súdu vytknúť ich prílišnú zastretosť a argumentačnú chatrnosť, keď v rámci odôvodnenia nevyužili priestor a problematiku vo vzťahu k podstate predmetu konania (aj keď išlo o rozhodnutie akcesorickej povahy) nevyčerpali v rozsahu, ktorý by dotknutému subjektu (sťažovateľovi), u ktorého nie je predpoklad detailnej znalosti príslušnej aplikovanej právnej úpravy, jasnejším a zrozumiteľnejším spôsobom priblížil účel, zmysel a konzekvencie tejto normatívy. V záujme presvedčivosti svojich rozhodnutí a tým aj v záujme vyššej kvality poskytovania ochrany základným právam dotknutých osôb bude prínosné, ak okresný súd bude v budúcnosti ním prijaté závery odôvodňovať akceptabilnejšie.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

27. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014).

28. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

29. Vzhľadom na výsledok posúdenia tejto ústavnej sťažnosti ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III odôvodnenia tohto uznesenia) je evidentné, že išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhovel (bod 2 výroku uznesenia).

30. Z dôvodu procesnej hospodárnosti, ako aj s prihliadnutím na výsledok predbežného prerokovania ústavný súd v danej veci nepristúpil ani k odstraňovaniu nedostatku náležitosti ústavnej sťažnosti spočívajúcej v absencii jej podpísania sťažovateľom (§ 43 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

31. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.